

gemachtigd om op verzoek van de gerepatrieerde onderkoopman Pieter Vermont, onder zekerheid van terugbetaling, f 12.000,- aan hem uit te betalen. [fol. 2007] Dit bedrag was hem in het testament van Steven Vermont gelegateerd. Bij genoemde besluiten is aan de executeurs in de boedel van de overleden gouverneur-generaal Jacob Mossel f 12.038 gerestitueerd, die door diens algemeen gemachtigde in Nederland Jan Koning, schepen te Enkhuiszen, als legaat en voor enige onkosten aan Abraham Vermont in Amsterdam, de broer van genoemde Steven Vermont, was uitbetaald. Deze restitutie was gedaan op 16 juli 1761 en dus voor het verbod van 19 augustus 1761. Bij zijn aankomst in Batavia zijn bij besluiten van 13 en 17 april 1764 de goederen aldaar van de oud-directeur te Surat Jan Drabbe in beslag genomen. In de brief van 31 januari 1764 had het bestuur te Surat bericht dat hij naar gissing f 24.000,- aan de Compagnie schuldig zou zijn. Omdat uit de inventarisatie van deze goederen opgesteld door de opperkooplieden van het kasteel te Batavia was gebleken dat daaruit niets substantieels te verkrijgen viel, [fol. 2008] zijn ze weer vrijgegeven, maar is vastgelegd dat Jan Drabbe genoemd bedrag contant moet voldoen, of er borg voor moet staan. Betreffende de verkoop moet men de onaangename mededeling doen dat in 560.440 lb peper uit Bandjarmasin en Bantam ongedierte dat op vliegjes leek, heeft gezeten. Eind vorig jaar was er met de Jonge Petrus Albertus ongeveer 260.000 lb peper uit Bandjarmasin aangevoerd. Het lag vooraan in een pakhuis op Onrust en er was 1000 pond driemaal geharpt. De eerste keer was 8 lb, de tweede 2 lb en de derde maal 1 lb stof verloren. Een groot gedeelte van deze partij was geheel of gedeeltelijk door het genoemde ongedierte aangevreten. De fabriek, de baas van Onrust en de bazen van de timmerlieden zijn er direct op uitgestuurd om, als er nog peper lag, [fol. 2009] of als het reeds verwijderd was, schriftelijk te rapporteren waarvandaan, naar ze aannamen, dit ongedierte kwam. Er zijn zes dienaren aangesteld om de aangestoken peper zolang te harpen, totdat ze geheel zuiver zou zijn. Omdat het ongedierte uit de vrucht voortkwam, heeft dit zelfs na twintig maal harpen geen resultaat gehad. Ook na een zak met twintig pond een half uur in het zeewater te hebben gehouden en daarna de peper weer te drogen, waarbij 4 pond verloren werd, zat er nog ongedierte in de korrel. Tenslotte werd besloten de peper uit Bandjarmasin, en wat er van die uit Bantam besmet was, zo spoedig mogelijk zes maal te harpen. Dan is ze stofvrij. Om door verzending naar Kanton de peper niet in diskrediet te brengen, en zeker niet om ze voor Nederland te bewaren, zal ze aan de Chinese officieren te Batavia verkocht worden. Die zullen wel het hoogste bod doen. [fol. 2010] De voorwaarde is echter dat ze de peper niet naar Kanton, maar naar Amoy of Limpho uitvoeren. De Chinese officieren boden evenwel maar rsd 16,- het pikol en daarom mocht de directeur-generaal ze voor rsd 18,- verkopen, of desnoods voor rsd 17½ laten gaan. Zo is het gebeurd, waarbij nog 100 % winst zal worden gemaakt. Nadere bijzonderheden zijn te vinden in de besluiten van 27 maart, 2, 6 en 10 april 1764. De dienaren die deze peper hebben geharpt, rapporteerden op 24 april in een beëdigde verklaring dat op de 260.000 lb uit Bandjarmasin 15.443 lb, of krap 6 %, verloren was. Op de 6000 lb peper uit Bantam, die er vlak naast had gelegen, was 343 lb, of ruim 5½ %, verloren, maar geen korrel was, op een enkele na, door vliegjes geïnfecteerd. Alles in aanmerking genomen [fol. 2011] moet de oorzaak van dit ongedierte wel zijn dat de peper niet rijp of droog genoeg was ontvangen, of dat er sommige korrels waren aangevreten. De residenten te Bandjarmasin is niet alleen een monster van zo'n korrel gestuurd, maar in een brief van 11 april 1764 zijn ze gewaarschuwd in het vervolg beter op de kwaliteit te letten. Zo niet dan moeten zij schade en winstderving vergoeden. Om met de peper uit Bantam, die in hetzelfde pakhuis heeft gelegen, zo voorzichtig mogelijk te zijn gaat deze wel naar Kanton, maar deze partij van 300.000 lb gaat in een apart schip. Over de zwakte van het garnizoen en de zorgelijke gevolgen daarvan [fol. 2012] is op 30 januari 1764 een besluit genomen. Inclusief de buitenposten bestond het toen uit 740 gezonde manschappen en men vroeg zich af of de 100 Europese militairen voor Trincomale wel met de Vrouwe Petronella moesten vertrekken. Er was weinig uitzicht op versterking uit Nederland, zodat de posten rond Batavia niet als vereist bezet konden worden en de zending naar Ternate en Makassar erbij inschoot. Zoals